

Protokoll 6/99

Møte i Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg onsdag 1 september 1999

Tilstede:

Gudmund Knudsen
Vidar Lindefjeld
Gro Granden

Fra sekretariatet møtte Marianne Pedersen.

Møtet varte fra kl 0800 til kl 0940

Vedtak ble truffet i følgende saker:

1. Sak 99/20 Kværner Kimek AS
2. Sak 99/24 Hardanger Sunnhordlandske Dampskipselskap ASA
3. Sak 96/3 Orkla Dialogmarkedsføring AS
4. Sak 99/26 Buskerud Energi Produksjon AS
5. Sak 99/27 SINTEF Energiforskning

1. Godkjenning av møteinnkalling

Innkallingen til møtet i Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg onsdag 1 september 1999 ble godkjent.

2. Sak 99/20 Kværner Kimek AS

Den 28 april 1999 ble det avholdt valg av ansattes representanter til styret i Kværner ASA og styret i Kværner Kimek AS. Den 11 mai 1999 mottok valgstyret ved Kværner Kimek AS klage på valget til styret i Kværner Kimek AS fra Verkstedklubben ved Kværner Kimek AS. Den 12 mai 1999 mottok valgstyret også klage på valget fra Kjell Bjørnstad, en av de ansatte i selskapet. Klagen er identiske. Valgstyret ved Kværner Kimek AS oversendte valgklagen med egne kommentarer til Bedriftsdemokratinemnda i brev av 7 juni 1999. Klagen tilbakevises på alle punkter.

Valgklagerne er av den oppfatning at riktig valgform ikke ble brukt ved valget og at valgstyret ikke var satt opp etter forskriftene. Det anføres at valget ikke er avholdt etter forskriften når stemmesedlene oppgir at det skal stemmes på navngitte representanter og vararepresentanter.

I brev av 7 juni 1999 avviser valgstyret ved Kværner Kimek AS klagen under henvisning til at det ikke er begått noen feil i forbindelse med valget. Det anføres at fremgangsmåten ved valget er den samme som ble anvendt ved valget i både 1995 og 1997. Det anføres videre at påstanden om feil oppsett av valgstyret beror på at bedriften

feilaktig har anvendt begrepet "valgstyre". Organiseringen av valget innenfor skipsdivisjonen i konsernet er således å forstå med ett valgstyre i Oslo og lokale stemmestyre ved den enkelte bedrift innen divisjonen. Valgstyret anfører for øvrig at valgformen er fastsatt fra sentralt hold og at det har vært gjennomført flertallsvalg fra 1995.

Arbeidsutvalget viser til at klagen er fremsatt i rett tid og klagerne er klageberettigede og har rettslig klageinteresse jf representasjonsforskriften § 42 annet og tredje ledd.

Arbeidsutvalget viser til at representasjonsforskriften § 13 syvende ledd gir nærmere regler om fordelingen av styreverv på bakgrunn av valgresultatet. I følge forskriftsbestemmelsen skal det stemmes under ett på medlemmer og varamedlemmer slik at det ikke foreslås egne kandidater til varamedlemsvervene. De kandidater som har fått flest stemmer er valgt til medlemmer inntil det antall medlemmer som skal velges. Som varamedlemmer er de valgt som følger etter medlemmene i stemmetall. Denne fremgangsmåten er ikke fulgt ved valget av de ansattes styremedlemmer i Kværner Kimek AS ettersom det er foreslått og stemt særskilt på kandidater til medlems- og varamedlemsvervene.

Etter arbeidsutvalgets oppfatning er det ikke usannsynlig at den uriktige fremgangsmåte kan ha innvirket på valgresultatet. Det kan ikke utelukkes at kandidatene som stilte til valg som varamedlemmer ville oppnådd en annen plassering dersom representasjonsforskriftens regler hadde vært fulgt på korrekt måte.

Arbeidsutvalget finner således at fremgangsmåten ved fordelingen av medlemmer og varamedlemmer alene er grunn til å oppheve valget. Valget oppheves i sin helhet. Dette betyr at det må avholdes nytt valg. Arbeidsutvalget forutsetter at valgstyret straks setter i gang prosessen for avholdelse av nytt valg.

Arbeidsutvalget viser også til at det av valgstyrets informasjon til de ansatte, datert 17 februar 1999, fremgår at valget til styret i Kværner ASA og Kværner Kimek AS skulle gjennomføres som flertallsvalg og at valgdagen var fastsatt til 21 april 1999. I følge kunngjøringen var fristen for forslag på kandidater til begge valg fastsatt til 19 mars 1999. Arbeidsutvalget konstaterer på grunnlag av sakens dokumenter at valgstyret ikke har fulgt forskriftens regler om å kunngjøre fristene og vilkår for å kreve at valget skal gjennomføres i valgkretser eller som forholdstallsvalg, jf forskriften § 12 sjette ledd jf §§ 15 og 9. Det ligger ikke til valgstyret å avgjøre hvordan valget skal gjennomføres. Det at valget ved tidligere valg er gjennomført som flertallsvalg er ikke avgjørende.

Arbeidsutvalget fatter slikt

vedtak:

"I medhold av aksjeloven § 6-4 fjerde ledd jf representasjonsforskriften § 42 og nemndas vedtak av 27 oktober 1998 om delegasjon av nemndas myndighet tas klagen fra Distribusjonsklubben v/ Øyvind Johansen og klagen fra Kjell Bjørnstad til følge.

Valget av de ansattes representanter til styre i Kværner Kimek AS oppheves.

Nytt valg avholdes i samsvar med lovens og representasjonsforskriftens regler.

De nåværende styremedlemmer og varamedlemmer valgt av og blant de ansatte fungerer til nytt valg er holdt”.

3. Sak 99/24 Hardanger Sunnhordlandske Dampskipselskap ASA

Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg godkjente i vedtak av 21 april 1993 en særlig valgordning for de ansattes representanter til bedriftsforsamlingen i Hardanger Sunnhordlandske Dampskipselskap (HSD). Dette vedtaket opphevet nemndas vedtak av 12 mai 1977 om godkjenning av særlig valgordning ved valg til styre og bedriftsforsamling i selskapet.

I brev av 28 mai 1999 søker Hardanger Sunnhordlandske Dampskipsselskap ASA (HSD) om ny fordeling av ansattes representasjon i styre og bedriftsforsamling. Søknaden har bakgrunn i enighet mellom bedriftens arbeidstakerorganisasjoner i møte 13 april 1999.

Det søkes om følgende fordeling av ansattes representanter til bedriftsforsamlingen: Tre medlemmer velges fra hver av valgkretsene A, B og C. To medlemmer velges fra valgkrets D. Ett medlem velges vekselvis fra en av kretsene A, B og C, D for fire år av gangen, fordelt på to valgperioder.

Det søkes om følgende fordeling av ansattes representanter til styret: Ett medlem velges fra valgkrets A og B. Ett medlem velges fra valgkrets C. Ett medlem velges vekselvis fra en av kretsene A, B og D for fire år av gangen, fordelt på to valgperioder.

Vekslingen mellom kretsene A,B og C,D ved valg til bedriftsforsamlingen skal skje motsatt av vekslingen mellom kretsene A,B og D ved valg til styret.

Selskapet ønsker å videreføre gjeldende ordning vedrørende funksjonstid og fordelingen av varamedlemmer.

Arbeidsutvalget viser til at det er enighet mellom selskapet og lokale fagforeninger som representerer ca 73 prosent av de ansatte.

Arbeidsutvalget godkjenner søknaden.

Arbeidsutvalget fatter slikt

vedtak:

"I medhold av allmennaksjeloven § 6-4 fjerde ledd og § 6-35 sjette ledd jf representasjonsforskriften § 5 og nemndas vedtak av 27 oktober 1998 om delegasjon av nemndas myndighet godkjenner arbeidsutvalget følgende valgordning for Hardanger Sunnhordlandske Dampskipselskap:

I

Nemndas vedtak av 21 april 1993 i sak 18/74 Hardanger Sunnhordlandske Dampskipselskap oppheves.

II

De ansattes valg av medlemmer til bedriftsforsamlingen skjer slik:

1.

De ansatte inndeles i fire valgkretser:

- A) Underordnede sjøfolk/stuerter
- B) Maskin- og dekkoffiserer
- C) Sjøførere og verkstedsansatte
- D) Kai- og terminalansatte, kontorfunksjonærer mm

2. I hver av valgkretsene A, B og C skal det velges tre medlemmer. I valgkrets D skal det velges to medlemmer.

I tillegg skal ett medlem velges vekselvis fra A, B (sjøfolk) og C, D (ansatte i land) for 4 år om gangen, fordelt på to valgperioder.

3. Det skal velges like mange vararepresentanter som medlemmer, likevel med tillegg av to vararepresentanter i valgkrets A og D.

4. Funksjonstiden for representanter valgt av og blant de ansatte er to år, likevel slik at halvparten velges hvert år.

III

De ansattes representanter i bedriftsforsamlingen skal velge ansatterepresentanter til styret slik:

1. Det skal velges tre styremedlemmer med eventuelle vararepresentanter fra de ansatte i selskapet.
2. De ansatte inndeles i de samme valgkretser som ved valg av ansattes representanter til bedriftsforsamlingen.

3. Fra valgkrets A, B skal det velges ett medlem med eventuelt varamedlem. Fra valgkrets C skal det velges ett medlem med eventuelt varamedlem. I tillegg skal ett medlem med eventuelt varamedlem velges vekselvis fra en av kretsene A, B (sjøfolk) og D (kai- og terminal mm) for 4 år om gangen, fordelt på to valgperioder.

IV

Veksling mellom kretsene A,B (sjøfolk) og C,D (ansatte i land) ved valg til bedriftsforsamlingen skal skje motsatt av veksling mellom kretsene A,B og D ved valg til styret.

V

Godkjennelsen gjelder inntil videre jf forskriften § 5”

4. Sak 96/3 Orkla Dialogmarkedsføring AS

I brev av 16 juni 1999 søker Orkla Dialogmarkedsføring AS (Orkla DM AS) om etablering av konsernordning for ansatte i datterselskaper av Orkla DM AS i Norge og Sverige ved valg til styret i Orkla DM AS og tilhørende valgkretsinnndeling samt om fritak fra plikt til å opprette bedriftsforsamling i Orkla DM AS.

Orkla DM AS er et heleid datterselskap i Orkla-konsernet. Orkla DM AS har følgende datterselskaper: Selektiv AS, Sandberg AS, Dialogprosjekt AS, ODM Kompetansesenter AS, Stroede Data AS, Metropolis Reklamebyrå AS, Mediaplan/Mediaprint AS, Stroede Ralton AB og Print Media AB. De to sistnevnte selskaper er svenske datterselskaper av Orkla DM.

Orkla DM AS og underliggende datterselskaper har totalt 602 ansatte. Orkla DM AS har 4 ansatte. De norske datterselskapene har henholdsvis 130 ansatte, 121 ansatte, 7 ansatte, 11 ansatte, 9 ansatte, 8 ansatte, 4 ansatte. De svenske datterselskapene har henholdsvis 296 ansatte og 12 ansatte.

Selskapet opplyser at valgene skal foregå i to valgkretser; en for de norske ansatte og en for de svenske ansatte. De ansatte skal totalt velge 3 styremedlemmer og 3 varamedlemmer, hvorav 1 styremedlem og 1 varamedlem velges av de ansatte i svenske datterselskaper.

Selskapet opplyser at søknaden om konsernordning er begrunnet i praktiske hensyn og baserer seg på dagens struktur i Orkla DM AS.

Arbeidsutvalget viser til at det er enighet mellom ledelsen og lokale fagforeninger som representerer 540 av 620 ansatte i konsernet om konsernordning til styret med tilhørende valgkretsinnndeling.

Arbeidsutvalget legger til grunn at valgene i Sverige gjennomføres i samsvar med svenske regler om de ansattes representasjon i selskapers styrende organer. Nemnda forutsetter at de som skal representere de ansatte i Sverige er ansatt i ett av selskapene

som omfattes av den etablerte ordningen og at vervet opphører når vedkommende ansettelsesforhold opphører.

Arbeidsutvalget bemerker at norske regler, herunder aksjelovens regler om styremedlemmenes plikter og ansvar også gjelder for de svenske representantene når de utøver sine verv i styre i norsk registrert selskap.

Arbeidsutvalget vil for øvrig bemerke at i henhold til representasjonsforskriften § 33 skal det velges så mange vararepresentanter som det velges medlemmer, med tillegg av to.

Arbeidsutvalget fatter ikke vedtak om fritak for plikt til å opprette bedriftsforsamling i Orkla DM AS fordi selskapet ikke er pliktig til å etablere bedriftsforsamling jf aksjeloven § 6-35 første ledd.

Arbeidsutvalget godkjenner søknaden.

Arbeidsutvalget fatter slikt

vedtak:

"I medhold av aksjeloven § 6-5 jf representasjonsforskriften § 6 og nemndas vedtak av 27 oktober 1998 om delegasjon av nemndas myndighet godkjenner arbeidsutvalget følgende konsernordning for Orkla DM AS:

I

De ansatte i Orkla DM AS og i norske og svenske datterselskaper av dette har stemmerett og er valgbare ved valg til styret i Orkla DM AS.

II

Valget til styret i Orkla DM AS skal gjennomføres i to valgkretser:

- a) Ansatte i Orkla DM AS og i norske datterselskaper skal velge 2 styremedlemmer med varamedlemmer.
- b) Ansatte i svenske datterselskaper skal velge 1 styremedlem med varamedlemmer.

III

For øvrig gjelder aksjeloven og representasjonsforskriftens alminnelige regler, likevel slik at de ansatte i de svenske datterselskapene velger sitt styremedlem med varamedlemmer etter svenske regler om den ansattes representasjon i selskapers styrende organer.

IV

Etablerer eller overtar konsernet nye selskaper eller bedrifter, forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i de felles representasjonsordninger. Ved vesentlige endringer forutsettes det at selskapet sender ny søknad til nemnda.

V

Godkjennelsen gjelder inntil videre jf representasjonsforskriften § 6"

5. Sak 99/26 Buskerud Energi Produksjon AS

Etter fusjon søker fagforeningene i Drammen Kraft- og Buskerud Energi konsernene i brev av 11. juni 1999 om konsernordning slik at de ansatte i det fusjonerte konsernet blir valgbare og får stemmerett ved valg til styret i morselskapet - Energiselskapet Buskerud AS.

Ved fusjonen overtar Drammen Kraft Holding AS en del av Buskerud Energi AS som er utfisjonert fra dette selskapet. Drammen Kraft Holding AS endrer navn til Energiselskapet Buskerud AS og blir morselskap i det nyetablerte konsernet. Dessuten fusjoneres de to konserners produksjonsselskaper Drammen Kraft Produksjon AS og Buskerud Energi Produksjon AS, idet sistnevnte er overtagende selskap. Det fusjonerte produksjonsselskapet vil få navn senere - i søknaden kalles det Produksjonsselskapet AS. Fusjonen skal posisjonere selskapene i den pågående restrukturering av kraftnæringen og legge forholdene til rette for å effektivisere virksomheten. Fusjonsavtale er inngått 4. mai 1999.

Etter fusjonen vil konsernet bestå av morselskapet Energiselskapet Buskerud AS og et datterselskap – inntil videre i søknaden kalt Produksjonsselskapet AS.

Etter fusjonen vil det være ca. 20 ansatte i Energiselskapet Buskerud AS og ca. 60 i Produksjonsselskapet AS.

Styret i Energiselskapet Buskerud AS vil bestå av 5 aksjonærvalgte representanter. De ansatte får 2 representanter og 2 vararepresentanter. Styret i Produksjonsselskapet AS vil bestå av 6 aksjonærvalgte representanter. De ansatte får 2 representanter og 2 vararepresentanter.

Søknaden er underskrevet av fagforeninger som omfatter minst 2/3 av de ansatte i de fusjonerte selskapene og støttet av ledelsen i de fusjonerte selskapene. Bakgrunnen for søknaden om konsernordning er at styret i Energiselskapet Buskerud AS vil fatte vedtak av vesentlig betydning for datterselskapets virksomhet. Søknaden er innsendt nå for at alle de ansatte i de fusjonerte selskapene kan bli representert i styrene så fort som mulig etter fusjonen er gjennomført.

Dessuten søker fagforeningene om kortere valgperiode for de ansattes representanter i styrene i de selskapene som inngår i fusjonen og avholdelse av nyvalg til styrene i de fusjonerte selskapene. Søknaden støttes av ledelsen i de fusjonerte selskapene.

I dag er de ansatte representert i styrene i Buskerud Energi AS, Buskerud Energi Produksjon AS og Drammen Kraft Holding AS, men ikke i Drammen Kraft Produksjon AS.

Ansattes representanter i styret velges på forskjellige tidspunkter i de to konserner. Styrene i Buskerud Energi AS og Buskerud Energi Produksjon AS velges hvert 4. år - neste gang i oktober 1999. Styret i Drammen Kraft Holding AS velges ordinert innen generalforsamlingen i april/mai 2000.

De ansattes representanter i styret i Drammen Kraft Holding AS og i Buskerud Energi Produksjon AS har erklært at de vil trekke seg fra vervene som styrerepresentanter og vararepresentanter fra og med det tidspunkt de ansatte i det nye selskapet har gjennomført valg av nye styrerepresentanter til styrene i de fusjonerte selskapene. De ansattes representanter i Buskerud Energi AS fortsetter, da selskapet videreføres for å forvalte rettighetene i kraftstasjonene Uste og Nes. De ansatte er ikke representert i styret i Drammen Kraft Produksjon AS.

Arbeidsutvalget viser til at det er enighet mellom ledelsen og fagforeninger som representerer minst 2/3 av de ansatte i de fusjonerte selskapene og godkjenner konsernordningen.

Utvalget godkjenner søknaden under forutsetning av at fusjonen gjennomføres som ovenfor beskrevet. Dersom fusjonen ikke blir gjennomført, forutsetter utvalget en henvendelse til Bedriftsdemokratinemda om en eventuell tilpasning av vedtaket.

Arbeidsutvalget viser til at formålet med å søke om avvik fra funksjonstiden i de selskaper som inngår i fusjonen og avholdelse av nyvalg er at alle de ansatte blir representert i styret så fort som mulig etter gjennomføringen av fusjonen - ca. rundt 1. oktober 1999. Det er enighet mellom ledelsen og fagforeninger som representerer minst 2/3 av de ansatte herom. På den bakgrunn godkjenner utvalget søknaden.

Arbeidsutvalget bemerker at § 17, 1. ledd i representasjonsforskriften krever at valg av ansattes representanter i styret skal finne sted hvert annet år. Valgperioden er 2 år. Dessuten bemerker utvalget at det etter § 18, 1. ledd i forskriften skal velges så mange vararepresentanter som det velges styremedlemmer med tillegg av 2.

Vedtak:

"I medhold av aksjeloven § 6 - 4, fjerde ledd og § 6 - 5, jf representasjonsforskriften § 5 og 6 og nemndas vedtak av 27. oktober 1998 om delegasjon av nemndas myndighet, godkjenner arbeidsutvalget følgende ordning for Energiselskapet Buskerud AS:

I

De ansatte i Energiselskapet Buskerud AS og i norske datterselskaper av dette har stemmerett og er valgbare til valg i styret i Energiselskapet Buskerud AS.

II

Etablerer eller overtar Energiselskapet Buskerud AS nye norske selskaper, forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i den felles representasjonsordningen. Ved vesentlige endringer forutsettes det at det sendes ny søknad til nemnda.

III

I forbindelse med fusjonen av Drammen Kraft- og Buskerud Energi konsernene godkjennes det at valgperioden for de ansattes representanter i styrene i Drammen Kraft Holding AS og Buskerud Energi Produksjon AS forkortes og at det holdes nyvalg av ansattes representanter til styret i de fusjonerte selskapene.

IV

For øvrig gjelder aksjelovens og representasjonsforskriftens alminnelige regler om gjennomføring av valg.

V

Godkjennelsen gjelder inntil videre, jf. forskriften § 6".

6. Sak 99/27 SINTEF Energiforskning AS

I brev av 10 juni 1999 søker fagforeningene ved SINTEF Energiforskning AS om nemndas godkjenning av bruk av lokale retningslinjer ved valg av ansattes representanter, bl a at det avholdes valg hvert år og at faste representanter og vararepresentanter velges i separate valgog ganger.

Søknaden opplyser at selskapet totalt har 203 ansatte, hvorav 170 er organisert i lokale fagforeninger. Det er henholdsvis 117 medlemmer i NIF, 30 medlemmer i LUHF, 14 medlemmer i NITO og 9 medlemmer i NTL.

Fagforeningene søker om dispensasjon for gjennomføring av valg hvert år, med to års valgperioder for den enkelte valgte. Ved ulike årstall stemmes over to faste plasser og to varaplasser, og ved like årstall stemmes over en fast plass og tre varaplasser. Det vises til at en slik ordning vil sikre kontinuitet i representasjonen, slik at det til enhver tid vil være en rutinert ansatterepresentant i styret. Det opplyses i retningslinjene pkt 5 at frist og vilkår for krav om forholdstall skal kunngjøres foran hver valgog gang og i pkt 11 at det innføres valg hvert år dersom det fremsettes krav om forholdstallsvalg. Alle plasser stilles da på valg.

Fagforeningene ønsker videre godkjennelse av at faste medlemmer og varamedlemmer velges i separate omganger og at sittende og nyvalgte varamedlemmer skal rangeres årlig etter loddtrekning som foretas etter gjennomført valg. Fagforeningene viser til at denne særordningen vil kunne gi en representasjon som dekker alle fagforeningene.

Styret i SINTEF Energiforskning AS gir sin tilslutning til søknaden.

Arbeidsutvalget vil bemerke at representasjonsforskriften § 5 åpner for at Bedriftsdemokratinemnda kan gi unntak fra aksjeloven og representasjonsforskriften dersom denne ordning vil medføre vesentlig ulemper eller er uhensiktsmessig for gjennomføringen av de ansattes rett til representasjon.

Ut fra foreliggende opplysninger mener arbeidsutvalget at den ordning som søkes godkjent vil være mindre hensiktsmessig ved gjennomføring av valg i SINTEF Energiforskning AS enn aksjeloven og representasjonsforskriftens ordning.

Arbeidsutvalget har i den sammenheng særlig merket seg tre punkter i søknaden. Gjennomføring av årlige valg kan synes uforenlig med et eventuelt ønske om bruk av forholdstallsvalg. Dersom det fremsettes krav om forholdstallsvalg, vil alle plasser måtte stilles på valg, med den konsekvens at sittende representanter kun får 1 års funksjonstid. Etter representasjonsforskriften § 17 skal valgperioden være 2 år. Videre bemerker arbeidsutvalget at bruk av separate valgomganger for representanter og vararepresentanter og loddrekning ved rangeringen av vararepresentanter bryter med representasjonsforskriftens ordning jf § 13 syvende ledd. Ut fra de oversendte dokumenter kan ikke utvalget se at det foreligger tilstrekkelig grunn til at representasjonsforskriftens normalordning bør fravikes jf § 5 første ledd.

Arbeidsutvalget avslår derfor søknaden fra SINTEF Energiforskning AS om godkjenning av lokale retningslinjer.

Valget gjennomføres etter representasjonsforskriftens alminnelige regler.

Arbeidsutvalget fatter slikt

vedtak:

"I medhold av aksjeloven 6-4 fjerde ledd jf representasjonsforskriften § 5 og nemndas vedtak 27 oktober 1998 om delegasjon av nemndas myndighet, avslår Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg SINTEF Energiforskning AS's søknad av 10 juni 1999".

7. Saker som er kommet inn til Bedriftsdemokratinemnda

Sekretariatet delte ut en oversikt over saker som er aktuelle for behandling i nemnda.

8. Neste møte i Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalget

Neste møte i arbeidsutvalget finner sted mandag 20 september 1999 kl 0900.